

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2006 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2006, zwany dalej **Programem**, stanowi integralną część "Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2013". Podstawą do opracowania Programu są dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Komisariatu Policji, Straży Miejskiej, Izby Wytrzeźwień, Prokuratury Rejonowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz doświadczenia lat poprzednich.

Rozdział I

CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 1

Celem programu jest:

1. Promocja zdrowego, wolnego od alkoholu stylu życia.
2. Niwelowanie występujących aktualnie w obszarze miasta skutków problemu uzależnienia od alkoholu.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Zapobieganie powstawaniu niekorzystnych zjawisk i problemów społecznych wynikających z używania napojów alkoholowych.
5. Kontrola rynku w zakresie przestrzegania sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim i nietrzeźwym oraz ich reklamy.
6. Przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

§ 2

Podstawowym zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizacja przez Gminę Miejską Łędziny zadań w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które obejmują w szczególności:

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez:**

- diagnozowanie problemu uzależnienia od alkoholu na terenie miasta,
- poprawę warunków do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej, modernizację programu terapeutycznego,
- tworzenie możliwości zwiększenia dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- wspieranie szkolenia personelu placówek oświatowych, placówek pomocy społecznej policji i kuratorów sądowych z terenu miasta Łędziny,
- wspieranie i finansowanie działalności punktu informacyjno - konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi, oraz obsługi telefonu zaufania (Niebieska i Pomarańczowa Linia),
- tworzenie możliwości dofinansowania kolonii, obozów i zajęć terapeutycznych dla rodzin z problemami alkoholowymi, w szczególności dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych pacjentów Izby Wyrzeźwień – mieszkańców miasta Łędziny.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
- działania motywujące do podejmowania leczenia odwykowego, zapobiegania wiktymizacji oraz pomocy sprawcom przestępstw,
- przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- kierowanie osób uzależnionych, dotkniętych przemocą i członków ich rodzin do placówek specjalistycznych,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów przemocy domowej w oparciu o działalność zespołów interdyscyplinarnych,
- prowadzenie Mieszkania Kryzysowego dla osób po przemocy oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
- udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej oraz prawnej ofiarom przemocy i osobom współuzależnionym- organizowanie grup wsparcia,
- obsługa telefonu zaufania,
- współpraca z instytucjami, w zakresie kompetencji których leży interwencja i rozwiązywanie problemów osób uzależnionych i współuzależnionych, a także ofiar i sprawców przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- zapobieganie powstawaniu, rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie przemocy, w szczególności w odniesieniu do dzieci i młodzieży,
- prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych w oparciu o następujące założenia merytoryczne:

- a) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych o różnym charakterze (sportowych, kulturalnych, wyrównawczych) w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno-pedagogicznym i edukacyjno-informacyjnym z zakresu profilaktyki i uzależnień,
  - b) realizację programów profilaktyczno-edukacyjnych dla młodzieży z rodzin alkoholowych i eksperymentującej z alkoholem (prowadzenie grup samopomocowych i grup wsparcia),
  - c) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - d) objęcie działaniami o charakterze profilaktycznym przede wszystkim dzieci ze środowisk zaniedbanych wychowawczo i nawiązanie współpracy z rodzicami tych dzieci,
  - e) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
  - f) współpraca różnych instytucji i organizacji na rzecz pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych,
- wybór i realizacja programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży w zakresie używania substancji psychoaktywnych a zwłaszcza alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem programów profilaktycznych w formie sportowych zajęć pozalekcyjnych,
  - inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży,
  - inicjowanie i wspieranie młodzieżowych liderów trzeźwości (osób i grup),
  - wspieranie i prowadzenie działań trzeźwościowych,
  - organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych (sportowych, kulturalnych, artystycznych),
  - podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, interwencyjnym i resocjalizacyjnym wobec kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości.
  - zlecenie i finansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe (w tym, grupy i stowarzyszenia abstynenckie) profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych w odniesieniu do osób uzależnionych, ofiar i sprawców przemocy oraz członków ich rodzin,
  - pomoc w postaci nieodpłatnego udostępniania lokali stanowiących zasoby gminne na rzecz prowadzenia szkoleń, debat, konferencji i grup (wspólnot) AA ujętych w Programie,
  - podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych,
  - podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- dotowanie zadań wynikających z Programu,
- zlecenie wykonania zadań objętych Programem,
- organizowanie i współfinansowanie szkoleń w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy dla przedstawicieli różnych grup zawodowych i sprzedawców napojów alkoholowych,

- organizowanie szkoleń, debat i konferencji dotyczących problemów alkoholowych i przemocy domowej oraz zaburzeń rozwojowych i wychowawczych spowodowanych używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- organizowanie superwizji dla pracowników Działu Interwencji Socjalnej i Profilaktyki MOPS
- pomoc w zaopatrywaniu różnych instytucji i organizacji w materiały edukacyjne dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy,
- organizacja i finansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób realizujących Program.

5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej

- rozeznanie potrzeb i zasobów w zakresie organizacji zatrudnienia socjalnego,
- w miarę potrzeb, współdziałanie i współfinansowanie powstania powiatowego klubu lub centrum integracji społecznej.

6. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które zabraniają reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania tychże, osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt i pod zastaw.

Rozdział II

ZASOBY LOKALNE: INSTYTUCJE, ORGANIZACJE I GRUPY ŚRODOWISKOWE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNĄ ORAZ ZAJMUJĄCE SIĘ ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- koordynuje realizację Programu,
- organizuje badania i sondaże pozwalające stwierdzić aktualny stan problemu uzależnień w mieście, zasobów i efektów podejmowanych działań ,
- prowadzi kampanie medialne i dba o stałą informację dotyczącą profilaktyki i zapobiegania skutkom uzależnień,
- pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programów przeciwdziałania przemocy i narkomanii,
- opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz zasad ich usytuowania,
- podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, w tym zleca sprawy biegłym orzekającym w przedmiocie uzależnień,
- zleca i finansuje sporządzanie opinii środowiskowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,

- udziela poradnictwa i wsparcia osobom uzależnionym, ofiarom przemocy i członkom ich rodzin,
  - podejmuje współpracę z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie przeciwdziałania zjawiskom alkoholizmu i przemocy,
  - prowadzi obsługę i finansuje działalność punktu informacyjno – konsultacyjnego,
  - prowadzi kontrolę w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
  - współpracuje z Komisarzatem Policji w zakresie prowadzenia kontroli kierowców pod względem trzeźwości,
  - podejmuje współpracę z organami wymiaru sprawiedliwości w zakresie resocjalizacji osób kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu,
  - prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,
  - podejmuje działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
  - organizuje i finansuje szkolenia dla przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie problemów alkoholowych i problemów przemocy w rodzinie.
2. Za udział w każdym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym, udział w posiedzeniu zespołu motywacyjnego działającego w ramach Komisji, jej przewodniczącemu i członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości, odpowiednio 20% i 16% minimalnego wynagrodzenia ogłaszanego w Dzienniku Ustaw RP.
Wynagrodzenie wypłaca się po potrąceniu należnego podatku.

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- zajmuje się rozeznawaniem i analizą zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia zaspokajające potrzeby osób i rodzin narażonych na działania środków odurzających,
- prowadzi postępowanie w sprawach przyznania pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz osobom po przemocy,
- prowadzi działania w zakresie zapobiegania procesowi marginalizacji i wykluczenia społecznego,
- prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną, poradnictwo oraz organizuje szkolenia, narady i konferencje w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy,
- poprzez Świetlicę Socjoterapeutyczną prowadzi działalność informacyjną, edukacyjną, wychowawczą oraz socjoterapeutyczną dla dzieci i młodzieży
- prowadzi obsługę telefonu zaufania,
- podejmuje działania na rzecz ofiar i sprawców przemocy,
- podejmuje interwencje w sytuacjach kryzysowych,
- udziela wsparcia osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, a zwłaszcza osobom po przemocy,
- prowadzi Mieszkanie Kryzysowe jako schronienie dla kobiet i dzieci po przemocy,
- w zakresie rozwiązywania problemów społecznych współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami społecznymi w ramach zespołów interdyscyplinarnych.

4. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej:

- prowadzi Poradnię Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- opracowuje ponadpodstawowe programy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych,

- organizuje obozy terapeutyczne dla pacjentów Poradni i członków ich rodzin.

5. Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły)

- prowadzą działalność informacyjną, edukacyjną i profilaktyczną dla dzieci i młodzieży zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- podejmują działania zmierzające do poprawy stanu świadomości rodziców w zakresie zapobiegania i radzenia sobie z problemami uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
- współpracują w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i sprawach przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych,
- współuczestniczą w realizacji zadań określonych w Programie.

6. Komisariat Policji

- prowadzi działania prewencyjne i interwencyjne w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach określonych przepisami,
- przedstawiciele policji biorą udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych.

7. Straż Miejska

- kontroluje funkcjonowanie placówek detalicznych i gastronomicznych prowadzących sprzedaż alkoholu,
- egzekwuje zakaz sprzedaży alkoholu w miejscach określonych przepisami.

8. Organizacje pozarządowe i grupy środowiskowe:

- Grupa Anonimowych Alkoholików „Tadeusz” przy Parafii Chrystusa Króla - udziela wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- Stowarzyszenie Zastępczego Rodzicielstwa Oddział Śląski – prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną i terapeutyczną w zakresie niwelowania skutków zaburzeń u dzieci i młodzieży spowodowanych używaniem napojów alkoholowych przez ich matki,
- inne instytucje, organizacje oraz osoby fizyczne - działają na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów przemocy oraz wykluczenia społecznego.

9. Urząd Miasta:

- opracowuje preliminarz wydatków i prowadzi obsługę Gminnego Funduszu Alkoholowego,
- prowadzi i finansuje zaopatrzenie różnych instytucji i organizacji w materiały edukacyjne dotyczące rozwiązywania problemu uzależnień i przemocy,
- prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- organizuje imprezy profilaktyczne, szkolenia i konferencje.

- podejmuje interwencje w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- występuje przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- współuczestniczy w realizacji ponadlokalnych programów profilaktycznych (np. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”),
- organizuje konkursy ofert na realizację zadań określonych w Programie.

Rozdział III

ZASADY REALIZACJI FINANSOWANIA PROGRAMU

§1

Podstawowe źródło finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kwota środków zaplanowanych w budżecie Miasta na realizację Programu w 2006 roku wynosi 240 000 PLN. W przypadku zwiększenia dochodów pozostałe środki finansowe wykorzystane zostaną na realizację Programu.

§2

Struktura finansowania Programu - dysponenci środków finansowych:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- środki na obsługę komisji w tym, punktu informacyjno-konsultacyjnego,
- środki na zakup materiałów profilaktyczno-edukacyjnych,
- środki na organizację imprez profilaktycznych (Dzień Trzeźwości, spektakle teatralne, konferencje itp.),
- środki na organizację szkoleń.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- środki finansowe przeznaczone na działalność Świetlicy Socjoterapeutycznej i Mieszkania Kryzysowego,
- środki na finansowanie szkoleń, debat i konferencji

3. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej

- środki finansowe na utrzymanie Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia
- środki na dofinansowanie dodatkowych programów terapeutycznych,
- środki na organizację obozu terapeutycznego dla pacjentów PLU i W i ich rodzin.

4. Placówki oświatowe

- środki na realizację szkolnych programów profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

5. Komisariat Policji

- środki na zakup alkotestu.

6. Urząd Miasta

- środki na dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych dla instytucji realizujących Program,
- środki na obsługę imprez profilaktycznych, konferencji, szkoleń i spektakli profilaktycznych,
- środki na prowadzenie badań stanu uzależnień i przemocy na terenie miasta,
- środki na dofinansowanie działalności na rzecz wykluczonych społecznie, (zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym),
- środki na zakup urządzeń koniecznych ze względu na obsługę Programu,
- środki na dofinansowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych realizowanych przez Poradnię Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Izbę Wyrzeźwień, placówki oświatowe, instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe.

7. Organizacje pozarządowe i grupy środowiskowe

- środki na realizację konferencji, szkoleń, zlotów, obozów terapeutycznych itp.

§ 3

Finansowanie zadań wynikających z Programu odbywać się będzie na zasadach określonych w rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2006.